

Bu günlərdə Aqrolizinq ASC-nin Qəbələ filialında "Taxıl yığımı zamanı yanğın təhlükəsizliyi tədbirləri" mövzusunda tədbir keçirilmişdir.

Pandemiyadan qorunma qaydalarına tam riayət etməklə keçirilən bu tədbir maarifləndirmə məqsədilə keçirilmişdir. Tədbir Şimal-qərb regional Dövlət Yanğına Nəzarət İdarəsinin əməkdaşları, rayon izibati ərazi nümayəndəlikləri, bələdiyyə nümayəndələri, fermer və sahibkarların iştirakı ilə, sual-cavab, diskussiya şəklində keçirilmişdir.

Tədbirdə yanğından qorunma qaydaları haqqında geniş məlumat verilmişdir.

Bu gün taxıl tedarüki iqtisadiyyatımızda gündəmdə olan prioritet sahələrdəndir. Təsadüfi deyildir ki, son dövrlər taxıl tedarükünün artırılması, əhalinin ərzaq təminatı ilə bağlı dövlət başçımız, hökumət tərəfindən mühüm qərarlar qəbul edilmişdir.

Taxıl tedarüki ilə bağlı qarşıya qoyulan vəzifələrin həllində bu strateji əhəmiyyətli məhsulun yanğın təhlükəsizliyi də daima diqqət mərkəzində olmalı, yanğın təhlükəsizliyi ilə bağlı bütün zəruri tədbirlər həyata keçirilməlidir.

Zemilərin yaşıl örpəyinin qızılı donla əvəz olunduğu, kombaynların sahələrə çıxdığı, yeni taxıl yığımı, mal-qara üçün silos, senaj, quru ot tedarüki görüldüyü mövsümdə müxtəlif dənli və texniki bitkilərin, o cümlədən taxılın, həmçinin qaba və şirəli yemlərin yanğından qorunması üçün yanğın təhlükəsizliyi qaydalarına ciddi əməl olunmalıdır.

Birinci növbədə qeyd edilməlidir ki, kənd təsərrüfatı məhsullarının oddan qorunması tək yanğından mühafizə orqanları əməkdaşlarının deyil, həm də aqrar sahədə,

Taxıl yığımı zamanı yanğın təhlükəsizliyi tədbirləri

o cümlədən fermer təsərrüfatında çalışan bütün əməkdaşların - təsərrüfat başçıların, traktorçuların, kombaynçuların, mexanizatorların, mexaniklərin, sürücülərin və s. ümdə vəzifəsi olmalıdır.

Xüsusi olaraq qeyd edək ki, mülkiyyət formasından asılı olmayaraq hər bir təsərrüfat rəhbəri təbəliyində olan obyektlərin yanğın təhlükəsizliyinə cavabdeh şəxs kimi məsuliyyət daşıyır. Həmçinin ot biçini və taxıl yığımı başlayan vaxtdan qurtaranadək təsərrüfat rəhbərləri yanğın təhlükəsizliyi qaydalarına əməl olunmasını tam təmin etməli, bununla əlaqədar kənd təsərrüfatı işçiləri arasında müvafiq maarifləndirmə işləri aparmalıdır.

Taxıl və ot yığımına başlamazdan əvvəl bütün təsərrüfat rəhbərləri, biçində iştirak edən hər bir şəxs kənd təsərrüfatı texnikasını yanğına qarşı hazırlamalı, ilkin ödəndürmə vasitələri ilə tam təmin etməlidirlər. Dənli və texniki bitkilərin yığılması, daşınması, emalı və saxlanması dövründə yanğın təhlükəsizliyinə nəzarət etmək üçün əmr ilə cavabdeh şəxslər təyin edilməlidir.

Məhsul yığımında iştirak edən traktor və kombayn sürücüləri, onların köməkçiləri, digər mexanizatorlar, eləcə də məhsul yığımına cəlb edilən hər bir şəxs qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada xüsusi proqram üzrə yanğına qarşı təlimat keçməlidir. Yanğın təhlükəsizliyi üzrə təlimat almayan şəxsə məhsul yığımında iştirak etməyə icazə verilməməlidir.

Məhsul yığımında iştirak edən texnikanın hamısı işə başlamazdan əvvəl yanğına qarşı texniki müayinədən keçirilməli, onların yanğın təhlükəsizliyi tələblərinə cavab vermələri barədə akt tərtib edildikdən sonra sahəyə buraxılmalıdır.

Məhsul yığımında iştirak edən bütün texnikaların, mühərriklərin atqı boruları qıçılıcsöndürənlərlə təmin edilməlidir.

Kollektorların birləşmə hissələrinin və atqı borusunun ara qatlarında zədələnmələr olmamalıdır. Əgər məhsul yığımı ilə eyni vaxtda biçilməmiş taxıl zemilərinin yaxınlığında payız şumlanma işləri aparılırsa, onda şum traktorları mütləq qıçılıcsöndürənlərlə təmin edilməlidir.

Mühərrikin çıxış kollektoruna küləşli məhsulların düşməsinin qarşısını almaq məqsədi ilə örtüklü (kapotsuz) və ya örtüyü (kapotu) açıq olan texnikaların istifadəsinə icazə verilməməlidir.

Mühərriki akkumulyatorla işə salınan kombayn, traktor və özü hərəkət edən kənd təsərrüfatı texnikalarının akkumulyatorları işlədiciyə ayrılan açarlarla təmin edilməli, texnikalardakı elektrik naqilləri etibarlı izolyasiya olunmalı, birləşmələri bərkidilməli, eləcə də sürtünmədən və mexaniki zədələnmədən qorunmalıdır. Naqillər gövdə və onun iti künclərindən keçən yerlərdə rezin və yaxud plasm borularla mühafizə olunmalıdır.

Yığımında iştirak edən texnikaların yanğın təhlükəsizliyi tələblərinə

uyğun olması hər bir müəssisədə təşkil olunmuş xüsusi komissiya tərəfindən yerli Dövlət Yanğın Nəzarəti orqanı əməkdaşı ilə birgə yoxlanılmalıdır.

Taxıl yığımı və ot tedarüki zamanı kombaynın kənar adam tərəfindən işə salınması, onun yedəyə alınması və yüksəklikdən buraxılması işə salınması, kombayna əlavə oturmaqın quraşdırılması, yanacaq və yağların sızmasına yol verilməsi, işdən sonra texnikanın sahələrdə saxlanması, kombaynlarda əlavə yanacaq və yağlama materiallarının saxlanması qəti qadağandır.

Dənli və texniki bitkilərin yetişdiyi dövrdə yanğın təhlükəsizliyinin təmin edilməsi məqsədilə bir sıra zəruri tədbirlər təxirəsalınmadan həyata keçirilməlidir. Belə ki, meşə zolaqları, avtomobil və dəmir yolları taxıl zemilərinə yaxın olduqda onların arası biçilməli və eni 4 metrədən az olmamaq şərti ilə şumlanmalıdır. Biçilmiş ot taxıl zemilərindən ən azı 30 metr aralıda taya vurulmalıdır. Taxıl yetişən zaman cavabdeh şəxslər tərəfindən zemiləri yanğından qorumaq məqsədi ilə xüsusi keşikçilər ayrılmalıdır. Biçilmiş ot və taxıl həmin sahədən kənara daşınmalıdır. Taxıl yığımı, ot tedarüki zamanı müvəqqəti tarla düşərgələri taxıl zemilərindən, xırmanlardan və s. yanğın təhlükəli yerlərdən ən azı 100 metr kənarda yerləşdirilməlidir.

Tarla düşərgələrində, taxıl təmizləmə xırmanlarında, ot və küləş tayaları yığılan sahələrdə siqaret

çəkmək üçün xüsusi yer ayrılmalı və həmin yer ilkin yanğınsöndürmə vasitələri ilə təmin edilməli, eləcə də üzərində «Siqaret çəkmək yeri» yazılmış lövhə asılmalıdır. Digər sahələrdə siqaret çəkmək, açıq oddan istifadə etmək qəti qadağandır. Məhsul yığımı dövründə bir sıra zəruri yanğın təhlükəsizliyi tədbirləri həyata keçirilməlidir. Biçin işi aparılan taxıl zemilərinin yaxınlığında baş verə biləcək yanğınların qarşısını almaq məqsədi ilə kotanlı traktorlar olmalı, taxıl zemilərində və onların yaxınlığında küləş yandırılması və tonqal qalanmasına yol verilməməlidir. Tarla şəraitində traktor, kombayn və digər maşınların yanacaq təmin edilməsi onların mühərriklərinin işi dayandırıldıqdan sonra yanacaq doldurucu maşınlarla həyata keçirilməlidir. Gecə vaxtı maşınların yanacaqda doldurulması qəti qadağandır.

Yığım maşınlarının diyircəklərinin və digər sürtülən hissələrinin qızmasının qarşısını almaq məqsədi ilə onların vaxtılı-vaxtında yağlanması və etibarlı bərkidilməsinə ciddi nəzarət olunmalı, kombaynların, digər texnikaların fırlanan mexanizmlərinə dolaşan küləş kütləsi vaxtılı-vaxtında təmizlənməlidir.

Taxıl xırmanları bina və tikintilərdən 50 metr, taxıl zemilərdən 100 metr aralıda yerləşdirilməlidir. Xırmanların sahələri bitki örtüyündən (otdan) mütləq təmizlənməli, ətrafı 4 metr enində şumlanmalıdır.

Bir daha xatırladıq ki, kənd təsərrüfatı məhsullarının, xüsusən də taxılın oddan qorunması hamının şərəfi işi olmalıdır. Unutmamalıyıq ki, taxıl bərəkətdir, ruzidir və o böyük zəhmət hesabına yetişdirilir.

Elin bu əvəzsiz sərvətini yanğından qoruyun!

FHN DYNX-nin Şimal-qərb Regional Dövlət Yanğına Nəzarəti İdarəsi.

Yolun çəkilişi davam edir

Ölkə başçısının sərəncamına əsasən daxili yolların təmir-bərpa işləri davam edir. Belə ki, ötən saylarımızda da qeyd edilən Böyük Əmili-Bılx-Əmirvan avtomobil yolunun davamı olan Əmirvan-Vəndam yolunun tikintisi başa çat-

nun sosial-iqtisadi inkişafına töhfə verəcək və yolboyu yerləşən yaşayış məntəqələrində sakinlərə əlavə iqtisadi imkanlar yaradacaq, kənd təsərrüfatının inkişafını sürətləndirəcək. İş icraçısı Telman Səmədovun sözlərinə görə hal-ha-

maq üzrədir. Ümumi uzunluğu 28 km olan yol beş yaşayış məntəqəsini-Əmirvan, Təzəkənd, Məmmədağalı, Seyid-qışlaq kəndlərini və Vəndam qəsəbəsini bir-birilə əlaqələndirir.

Bu yolların çəkilişi ilk növbədə sözügedən marşrut üzrə yaşayan əhalinin rahatlığını, onların mənzil başına daha rahat çatmalarını təmin edəcək, eyni zamanda Qəbələ rayonu-

zırda yol asfaltlanma mərhələsindədir, təxminən bir ay müddətində istifadəyə verilməsi nəzərdə tutulur.

Yollara asfalt örtüyünün çəkilməsi zamanı yolların davamlılığının artırılması üçün suötürücü borulardan sıxlıqla istifadə olunmuş, həmçinin kollektor su keçidləri də inşa edilmişdir.

Əfsanə ZAKİROVA,
"Qəbələ"nin əməkdaşı.

Qəbələ rayonunun təsərrüfatlarında bir neçə gündür arpa biçinə başlanılıb. Rayonun Dizaxlı, Kürd, Qəmərvan, Böyük Əmili kəndlərinin və Nic qəsəbəsinin ərazilərindəki təsərrüfatlarda ilk günlər 800 hektaradək sahənin arpası biçilib, 2080 ton məhsul tedarük olunub. Hələlik hər hektardan orta məhsuldarlıq 26 sentner təşkil edir.

Sektor müdirinin sözlərinə görə, bu ilki mövsümdə rayonda 19 min 450 hektar taxıl sahəsinin məhsulunun biçilməsi nəzərdə tutulur. Taxıl əkinlərinin 14 min

Qəbələdə 19 min 450 hektar taxıl sahəsində biçin aparılır

58 hektarını buğda, 4 min 892 hektarını isə arpa sahələri təşkil edir. Taxıl sahələrində bol məhsul yetişdiyindən növbəti günlərdə hər hektardan orta məhsuldarlığın daha da artacağı gözlənilir.

Taxıl biçininin müvəqqətilik şəkildə keçirilməsini təmin etmək üçün Qəbələ Dövlət Aqrar İnkişaf Mərkəzində xüsusi qəragah da

yaradılıb, tədbirlər planı təsdiq olunub. Biçin kampaniyasına, ümumilikdə, 27 kombayn, həmçinin lazımı qədər şum traktoru, küləşpresləyən aqreçat, yük maşını, qoşqu və digər texnika cəlb edililib. Hazırda sahələrdə 14 kombayn işləyir. Zərurət yaranarsa, biçinə əlavə kombaynlar da cəlb olunacaq.

"Qəbələ"

(Əvvəli ötən nömrəmizdə).

Antik Qəbələdə axtarışlar zamanı iri tikintilərlə yanaşı, şəhərin təsərrüfat, məişət və mədəni həyatını əks etdirən çoxsaylı digər maddi mədəniyyət qalıqları da aşkar olunmuşdur. Tapıntılar içərisində rəngarəng çeşidli keramika məmulatı, nəfis bəzək əşyaları, Roma, Parfiya və Albaniyada kəsilmiş gümüş pullar, Gürcüstanda zərb olunmuş qızıl pul, ticarət və mədəni əlaqələr yolu ilə gətirilmiş nadir əşyalar da tapılmışdır. Şəhər yaxınlığında tapılmış dəfinələrdən birində isə 700-dən çox gümüş sikkə qeydə alınmışdır. Dəfinədəki ən qədim gətirilmə sikkələr Makedoniyalı İskəndərin draxmaları və Frakiya çarı Lisimaxın tetraxmalarıdır. Gətirilmə sikkələrin böyük bir qismi e.ə. 187-129-cu illərdə hakimiyyətdə olmuş Selevki hökmdarlarının tetraxmalarıdır. Dəfinədəki sikkələr arasında bir neçə Parfiya sikkələri və 5 Yunan-

Qəbələ - 2500 yaşlı paytaxt şəhərimiz

Baktriya tetraxması da qeydə alınıb. Dəfinədəki yerli alban pullarından 3-ü Selevki tetraxmalarına, 500-dən çoxu Makedoniyalı İskəndərin draxmalarına bənzətməklə zərb olunub. Həmin tapıntılar sübut etdi ki, bəzi antik müəlliflərin guya albanların pul tanımadığı və yalnız natural mübadilə vasitəsilə həyat sürdüyü barədə yazdıqları həqiqət deyil. Başqa sözlə, albanlar, neinki pul tanıyırdı, hətta özlərinin zərb etdiyi pullar da kifayət qədər idi. Bütün bunlar isə Antik dövrdə Qəbələdə kifayət qədər yüksək inkişaf səviyyəsi ilə səciylənən izdihamlı şəhər həyatı olduğundan xəbər verir.

Qəbələ Antik dövrdə olduğu ki-

mi, orta əsrlərdə də çox mühüm ticarət və sənətkarlıq mərkəzi olaraq qalmaqda idi. Arxeoloji qazıntılar zamanı tapılmış zəngin maddi mədəniyyət nümunələri orada daşışləmə, metalışləmə, sümükişləmə, ağacışləmə, dulusçuluq, şüşə istehsalı, zərgərlik, boyaçılıq, dabbaqlıq, toxuculuq və bir sıra digər sənət sahələrinin geniş inkişafından xəbər verir. Bütün bunlar Qəbələnin orta əsrlərdə həm də ətraf yaşayış məntəqələrinin əhalisinin sənətkarlıq məhsullarına olan ehtiyaclarını ödəyən çox mühüm ticarət və sənətkarlıq mərkəzi olduğuna dəlilətdir.

(Ardı növbəti nömrəmizdə).